

Onderwerp**19e voortgangsbericht Windenergie****Kern mededeling:**

Hierbij ontvangt u het 19^e voortgangsbericht Windenergie. Met dit voortgangsbericht informeert het college de Staten over de ontwikkelingen in het eerste en het tweede kwartaal van 2024.

Toekomstige berichtgeving hieromtrent zal worden geïntegreerd in de jaarlijkse voortgangsrapportage duurzame energie.

Mededeling:

Op 13 juli 2016 hebben Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten bij motie verzocht om hen periodiek te informeren over de voortgang en de uitwerking van het op 13 juli 2016 vastgestelde Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Met dit 19^e voortgangsbericht (over het eerste en het tweede kwartaal van 2024) geven Gedeputeerde Staten uitvoering aan deze motie. In maart jl. heeft u het vorige voortgangsbericht ontvangen.

Met het operationeel komen van Windplanblauw, nemen ontwikkelingen t.a.v. het Regioplan sterk af. Hierdoor kan de frequentie van informeren van de Staten omlaag en zal de toekomstige berichtgeving hieromtrent worden geïntegreerd in de jaarlijkse voortgangsrapportage duurzame energie.

Registratienummer

3294016

Datum

3 september 2024

Expertiseteam

ETENER

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Hofstra, H.J.**

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
19 ^e voortgangsbericht Windenergie	3294230	Ja

PROVINCIE FLEVOLAND

Voortgangsbericht uitwerking beleid Windenergie

Voortgangsbericht 19

1^e en 2^e kwartaal 2024

Met dit voortgangsbericht informeren wij Provinciale Staten over de uitvoering van het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland in het eerste en het tweede kwartaal van 2024. Omdat, met het operationeel komen van Windplanblauw, ontwikkelingen t.a.v. het Regioplan sterk afnemen, zal de huidige frequentie van berichtgeving naar één keer per jaar worden aangepast. Toekomstige berichtgeving hieromtrent zal worden geïntegreerd in de jaarlijkse voortgangsrapportage duurzame energie. Daarmee is dit het laatste voortgangsbericht in deze vorm.

In het Regioplan is een uitwerking van het provinciale beleid voor windenergie in zuidelijk en oostelijk Flevoland vastgelegd. Het plan voorziet in de vervanging van de huidige generatie windmolens door nieuwere en efficiëntere turbines, waardoor het mogelijk is om meer dan twee keer zoveel duurzame energie op te wekken dan met de vorige generatie molens het geval is. Daarnaast is de voorwaarde gesteld dat bewoners en ondernemers uit het gebied de mogelijkheid moeten krijgen om financieel in de ontwikkeling van windparken te participeren. Hiermee draagt het beleid bij aan economische structuurversterking en een vergroting van het lokale en regionale draagvlak.

1. Obstakelverlichting (Naderingsdetectie)

Naderingsdetectie kan ervoor zorgen dat obstakelverlichting van windmolens niet permanent hoeft te branden.

Op 1 november 2023 is door de Minister voor Klimaat en Energie de Regeling specifieke uitkering naderingsdetectie op land open gesteld. Deze regeling biedt provincies eenmalige ondersteuning bij het verminderen van lichthinder bij bestaande windmolens door het subsidiëren van naderingsdetectiesystemen. De specifieke uitkering bedraagt maximaal 20% van de kosten per windmolen tot een maximum van € 5.000 mits de provincie zelf ook 20% bijdraagt. Hiertoe is bij de behandeling van de programmabegroting 2023 een bedrag van 1,5 miljoen euro geoormd. Voor meer informatie verwijzen wij naar de Statenmededeling #3032681 van 1 november 2022.

Op 8 februari 2024 zijn voor de betreffende bestaande windparken de Nadere regels voor naderingsdetectiesystemen voor bestaande windturbines op het land in Provincie Flevoland opengesteld tot en met 30 april 2024. Er is voor in totaal 191 windturbines subsidie door diverse windparken aangevraagd, wat neerkomt op een maximale provinciale bijdrage van € 270.159,80. Een aantal windparken hebben aangegeven de benodigde aanpassingen voor het schakelen van de obstakelverlichting middels naderingsdetectie geheel zelf te financieren.

Gezien de subsidieaanvragen en de toezeggingen door de windparken, worden nagenoeg alle windmolens met permanent brandende obstakelverlichting daadwerkelijk voorzien van naderingsdetectie ter voorkoming van lichthinder. De verwachting is dat de eerste systemen in Q3 en Q4 2024 al operationeel zijn en daarmee ook lichthinder door de obstakelverlichting sterk wordt gereduceerd.

2. Flevolands beleid over Windenergie in beeld

Flevolandse Energie Agenda (FEA) kenniscafé aflevering Windgeld

In Flevoland dragen de windparken financieel bij aan maatschappelijke projecten middels zogenoemde gebiedsgebonden bijdragen. Door dergelijke lokale gebiedsfonds kunnen maatschappelijk projecten worden ondersteund die anders niet of beperkter mogelijk zouden zijn. Van een aantal voorbeelden is een rapportage gemaakt welke met de volgende link kan worden bekeken: www.youtube.com/watch?v=GeTB4C83Y2A.

Op deze wijze leveren onze windparken een bijdrage aan de directe leefomgeving.

De FEA heeft in een recente kenniscafé uitzending hier nader aandacht aan besteed.

Via deze link is het kenniscafé participatie terug te kijken: <https://youtu.be/AiK9tzpypb0>

3. Onderzoek Randstedelijke Rekenkamer Windpark Hanze

Bij motie hebben Provinciale Staten besloten om de Randstedelijke Rekenkamer een onderzoek te laten starten naar de participatie van bewoners en ondernemers bij Windpark Hanze en de rol van de provincie daarbij.

De Randstedelijke Rekenkamer heeft haar onderzoek naar Windpark Hanze in Q4 2023 inhoudelijk afgerond en op 22 mei 2024 in de Statencommissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid gepresenteerd.

De hoofdconclusie van de Randstedelijke rekenkamer is:

De provincie heeft haar rol bij het participatieproces bij Windpark Hanze over het algemeen goed ingevuld. De provincie heeft haar beperkte bevoegdheden bij participatie bij windenergie op verschillende manieren benut. Wel constateert de Rekenkamer enkele tekortkomingen van de provincie. Ten eerste betreft dit mogelijk gewekte verwachtingen bij betrokkenen, doordat de provincie niet voldoende heeft uitgelegd wat de mogelijkheden en beperkingen van de provincie bij participatie zijn. Ten tweede had de provincie ervoor kunnen kiezen om zelf een actieve rol op zich te nemen in de communicatie met omwonenden. Deze tekortkomingen hebben bijgedragen aan een situatie van verdeeldheid tussen omwonenden en initiatiefnemers van Windpark Hanze.

Het Rekenkameronderzoek Windpark Hanze is per Statenvoorstel op 19 juni 2024 vastgesteld en aangenomen.

4. Moties

a. Maak windmolens vogelvriendelijk

Op 30 juni 2021 hebben Provinciale Staten de motie “Maak windmolens vogelvriendelijk” aangenomen. Hierin is het college van Gedeputeerde Staten verzocht hiervoor een passend voorstel te doen. Het college heeft eind Q4 2023 de verkenning hiervoor afgerond en heeft op 6 februari 2024 Provinciale Staten hierover bericht.

Het college ziet toepassing van zogenoemde cameradetectiesystemen als een effectieve maatregel om windmolens vogelvriendelijk te maken. Echter het college ziet geen financiële mogelijkheden voor een eenmalige subsidie om de toepassing van cameradetectiesystemen actief te stimuleren.

Naar aanleiding van deze berichtgeving zijn door een aantal Statenfracties een agenderingsverzoek “Verkenning oplossing vogelvriendelijke windmolens” ingediend. Dit agenderingsverzoek is op 17 april 2024 in Statencommissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid beeldvormend behandeld.

In de Provinciale Statenvergadering van 26 juni is de motie “subsidieregeling Vogelvriendelijke windmolens” ingediend (nr. 3264299) voor het subsidiëren van cameradetectiesystemen. Deze motie is niet aangenomen.

b. Boerenmolens

De motie ‘boerenmolens’ (nr. 2948502) verzocht het college van Gedeputeerde Staten onderzoek te doen naar het verhogen van de toegestane tiphoogte bij kleine windmolens naar 22 meter op veelal agrarische bedrijven. Boerenmolens betreffen kleine windmolens in het buitengebied voor eigen gebruik.

Het college heeft de mogelijkheden tot verhoging van de tiphoogte verder verkend. De uitkomst hiervan is dat een hogere tiphoogte waarschijnlijk niet zal bijdragen in het vergroten van de mogelijkheid om een boerenmolen toe te passen. Dit komt door het uitgangspunt dat een boerenmolen dient te worden gesitueerd tussen bebouwing en erfsingel. Hierdoor is er een verhoogd risico op vogel- en vleermuis aanvaringsslachtoffers, waardoor in de meeste gevallen geen Omgevingsvergunning mogelijk zal zijn (los van de tiphoogte).

Het college wil voorkomen dat, door verhoging van de tiphoogte naar 22 meter, de verwachting wordt gewekt dat er meer mogelijkheden zijn voor het toepassen van boerenmolens. In de meeste gevallen is er vanuit natuur geen vergunbare situatie, wat zal leiden tot teleurstelling en een kostenpost voor de verplichte uitgevoerde vooronderzoeken bij initiatiefnemers.

Hierdoor zal het college geen voorstel doen om de tiphoogte in de Omgevingsverordening aan te passen naar 22 meter. Dit besluit is aan Provinciale Staten op 12 december medegedeeld (nr. 3175514).

Door een aantal Statenfracties is een agenderingsverzoek “Kleine windmolens op boerenerven” ingediend. Dit agenderingsverzoek is op 5 juni 2024 in Statencommissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid beeldvormend behandeld met presentaties van een drietal externe gastsprekers.

c. Bodemonderzoek Bisfenol A

Bisfenol A (BPA) is een chemische stof, aangeduid als zeer zorgwekkende stof (ZZS), dat veel wordt gebruikt in (de productie van) plastics. Toepassingsvormen zijn bijvoorbeeld bouwmaterialen en voedselverpakkingsmaterialen. Daarnaast wordt BPA gebruikt als basis voor epoxy verven en harsen (epoxycoatings). Hierdoor kan BPA in epoxy producten aanwezig zijn.

Windturbinebladen bestaan uit glasvezel en epoxy, afgeschermd door coatings. Door erosie van de bladen komt er coatingmateriaal (microplastics) in het milieu terecht. In extreme gevallen is de gehele coating verweerd en zou ook het turbineblad zelf kunnen slijten waardoor epoxy in het milieu komt. Hieruit kan door uitloging mogelijk BPA vrijkomen.

Provinciale Staten hebben op 8 november 2023 motie ‘Bodemonderzoek Bisfenol A’ aangenomen (motie 2). Hierin wordt ondermeer het college verzocht met een voorstel te komen voor onderzoek om de aanwezigheid van fijnstof, microplastics en BPA in het oppervlaktewater en in de grond rondom windmolens te meten. Tevens dient dit onderzoeksvoorstel zich te richten in welke mate windmolens bijdragen aan de uitstoot van fijnstof, microplastics en BPA.

Het college laat door een extern bureau de mogelijkheden van een dergelijk onderzoek verkennen. De verkenning brengt eerst de problematiek in beeld voor de drie stofgroepen en beschrijft welke kennis beschikbaar is over bronnen van herkomst en of het technisch mogelijk is deze stoffen nauwkeurig te meten. Deze inzichten zijn belangrijk om vervolgens, indien mogelijk, een onderzoeksopzet uit te werken wat zich mede richt op beantwoording van de vraag in welke mate windmolens bijdragen aan de uitstoot van fijnstof, microplastics en BPA.

De verkenning is eind Q2 2024 in concept afgerond en wordt thans het RIVM geconsulteerd. De verkenning zal in Q3 2024 aan Provinciale Staten worden gestuurd.

5. Windparken

Onderstaand zijn alleen de windparken opgenomen waar updates in Q1 en Q2 2024 hebben plaatsgevonden. Voor overige informatie wordt verwezen naar de eerdere voortgangsberichten.

a. Windplanblauw (projectgebied Noord)

Windplanblauw bestaat uit twee delen. Het landdeel wordt ontwikkeld door windvereniging SwifterwinT en het waterdeel door SwifterwinT & Vattenfall. Gezamenlijk zal Windplanblauw bestaan uit 61 windmolens met een gezamenlijk opgesteld vermogen van circa 340 MW.

Op 20 maart 2024 is het laatste turbineblad gehesen, waarmee het windpark voor het oog is afgebouwd. De opening van het windpark staat gepland in Q3 2024.

Momenteel worden door Windplanblauw, gemeente Dronten en een turbineleverancier geluidsmetingen uitgevoerd om gericht te kunnen kijken naar de technische mogelijkheden om geluidsoverlast zoveel mogelijk te reduceren. Op dit vlak wordt ook opgetrokken met Windplan Groen.

Sinds juni 2023 vinden geluidsmetingen plaats in opdracht van gemeente Dronten. Metingen vinden plaats in Dronten, Biddinghuizen, Swifterbant en Ketelhaven (vijf plekken rond Windplanblauw en vijf plekken bij Windplan Groen). Met een informatiebijeenkomst, georganiseerd in mei door gemeente Dronten, zijn inwoners en geïnteresseerden op de hoogte gebracht van de voorlopige bevindingen. Dit zal over circa een half jaar worden herhaald.

www.windplanblauw.nl

b. Windplan Groen (Projectgebied Oost)

Windplan Groen betreft 86 nieuwe windmolens onderverdeeld in 11 windparken met een gezamenlijk opgesteld vermogen van circa 500 MW. Per windpark werken grondeigenaren, bewonersgroepen, windmoleneigenaren en ontwikkelaars samen.

Op 29 maart 2024 is windplan Groen feestelijk geopend. Inmiddels zijn de bouwketen aan de Rietweg in Dronten verwijderd.

Windplan Groen heeft in februari een tweetal informatieavonden georganiseerd in Dronten en in Biddinghuizen. Hierbij is informatie gegeven over geluid, slagschaduw en turbineverlichting. Tijdens deze informatieavonden is uitvoerig ingegaan op geluidsaspecten en de diverse geluidsmetingen die (gaan) plaatsvinden en konden inwoners met het Windplan in gesprek gaan.

Windplan Groen is een eigen geluidsonderzoek gestart n.a.v. een aantal geconcentreerde meldingen. Een extern bureau verzorgt dit geluidsonderzoek, waarbij vervolgens ook wordt gekeken naar eventuele verbetermaatregelen. Na de zomer zullen de betreffende omwonenden worden geïnformeerd door Windplan Groen.

Ten aanzien van het onderzoek naar de technische mogelijkheden om geluidsoverlast zoveel mogelijk te reduceren, trekt Windplan Groen samen op met Windplanblauw.

www.windplangroen.nl

e. Projectgebied West

De initiatiefnemer Vereniging Windplan West heeft in juli 2023 per brief laten weten zich uit de intentieovereenkomst Windplan West terug te trekken. Als belangrijkste reden voor dit besluit is aangegeven dat het politiek draagvlak bij de provincie ontbreekt met het aannemen van de motie 'Handhaven Windplan West'.

De beëindiging van de intentieovereenkomst door vereniging Windplan West is door Gedeputeerde Staten op 5 september aan Provinciale Staten medegedeeld. Hierbij is aangegeven dat de provincie in gesprek gaat met gemeente Lelystad om de toekomstmogelijkheden voor projectgebied West te verkennen. Dit proces is in januari 2024 opgestart met het formuleren van een aantal vraagstukken (kaders) voor een eerste verkenning met een bredere insteek dan alleen naar realisatie van windmolens. Dit omvat de eerste verkenning van een zogenoemd energielandschap, waarbij kaders zoals ontwikkelkracht, draagkracht en de behoefte van het gebied en de kernen worden voor verkend. Deze kaders voor de verkenning zijn in Q2 bestuurlijk vastgesteld door gemeente Lelystad, gemeente Dronten en provincie Flevoland.

Colofon

Dit is een uitgave van:

Provincie Flevoland
Visarenddreef 1
Postbus 55
8200 AB Lelystad

Contact:

T 0320 – 265 265
E info@flevoland.nl
W www.flevoland.nl
Juli 2024